

Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka
útvar miestneho kontrolóra

Správa

z kontroly v Miestnom podniku verejnoprospešných služieb Petržalka
v mzdovej oblasti

V súlade s ustanovením § 18d ods. 2, písmeno b), Zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov, s Plánom kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra na obdobie od 1. júla 2011 do 31. decembra 2011, schváleným uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Petržalka č. 70 dňa 31. mája 2011 a na základe príkazu miestneho kontrolóra číslo 4/2011 zo dňa 29. júna 2011 vykonali kontrolóri útvaru miestneho kontrolóra v čase od 1. júla 2011 do 12. augusta 2011 kontrolu v Miestnom podniku verejnoprospešných služieb Petržalka (ďalej MP VPS) v mzdovej oblasti. Dňa 12. júla 2011 a 2. augusta 2011 sa kontroly zúčastnili odborné zamestnankyne zabezpečujúce personálnu prácu a mzdovú agendu Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Petržalka.

Pri výkone kontroly, získavaní, spracovaní, registrovaní a zhromažďovaní údajov personálnej a mzdovej agendy zamestnancov MP VPS postupoval útvar miestneho kontrolóra v súlade so Zákonom č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v jeho platnom znení.

Personálna agenda zamestnancov MP VPS

MP VPS postupuje pri odmeňovaní zamestnancov v súlade so Zákonom č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi plat podľa tohto zákona, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na vykonanie tohto zákona a v ich rámci podľa kolektívnej zmluvy, pracovnej zmluvy alebo vnútorného mzdového predpisu. Pri kontrole interných normatívnych aktov bolo zistené, že Pracovný poriadok MP VPS nie je rozpracovaný pre všetky pracovné pozície kontrolovanej organizácie.

Podrobnou kontrolou 83 spisov zamestnancov MP VPS bolo zistené, že k osobným spisom je vedený register, podľa ktorého sú jednotlivé spisy očíslované poradovými číslami v časovom poradí prijatia do pracovného pomeru. V nasledujúcom texte protokolu sú uvádzané v zátvorkách pri jednotlivých kontrolných zisteniach čísla osobných spisov zamestnancov. Spisy sú vedené prehľadne, doklady v nich sú ukladané chronologicky a každý spis obsahuje register dokladov v ňom uložených. Všetky doklady v spisoch sú očíslované.

Osobitne sa vedie podľa časového obdobia jedného kalendárneho roka evidencia zamestnancov vykonávajúcich prácu na dobu určitú, a to na základe uzatvorenej písomnej dohody o vykonaní práce. V roku 2010 boli uzatvorené štyri dohody o vykonaní práce podľa § 226 Zákonníka práce. V uzatvorených dohodách majú zamestnanci určenú dojednanú odmenu pevnou mesačnou sumou, čo je v prípadoch dohôd o vykonaní práce neobvyklé. Pri takomto druhu pracovných zmlúv sa zvyčajne určuje odmena hodinovou mzdou.

Podrobnou kontrolou spisových materiálov boli zistené nasledovné porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov z hľadiska:

formálneho charakteru

- v rozhodnutí o plate je nesprávne uvedený ods. 2 § 7 Zákona č. 553/2003 Z.z., správny je ods. 1 citovaného zákona,
- v rozhodnutí o plate nie je uvedená adresa trvalého bydliska zamestnanca,

- v rozhodnutí o plate sa nenachádza podpis zamestnanca potvrdzujúci prevzatie rozhodnutia o plate, v tom prípade nie je možné zistiť, či zamestnanec rozhodnutie prebral, či s ním súhlasí a berie ho na vedomie,
- v rozhodnutiach o platoch zamestnancov nie je uvedené žiadne evidenčné číslo, respektíve poštové podacie číslo,
- porovnaním osobného spisu a výplatnej pásky bolo zistené uvedenie dvoch rôznych osobných čísiel jedného zamestnanca (624 a 430)

vecného charakteru

- nedodržanie ustanovenia § 10 ods. 1 Zákona č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme o zaokrúhľovaní osobných príplatkov a príplatkov za riadenie (určí sa pevnou sumou zaokrúhlenou na 50 eurocentov nahor),
- nedodržanie § 4 Zákona č. 553/2003 Z.z. (napr. v spisoch č. 624, 628, 619, 439, 396, 302, 282, 292, 490, 463, 594) v odsekoch:
 - ods. 1, písm. a) až f) - uvádzať zloženie funkčného platu,
 - ods. 4 - funkčný plat je súčet tarifného platu, zvýšeného tarifného platu a príplatkov určených mesačnou sumou podľa § 4 ods. 1,
 - ods. 7 - povinnosť zamestnávateľa písomne oznámiť výšku a zloženie funkčného platu pri jeho úprave,
- nedodržanie ustanovenia § 5 ods. 1 Zákona č. 553/2003 Z.z. (nesprávne uvedený platový stupeň v osobnom spise č. 588),
- nesprávne uvedená výška tarifného platu podľa § 7 ods. 1 Zákona č. 553/2003 Z.z. v osobnom spise č. 609 (určený tarifný plat o 27,50 € menej),
- nedodržanie ustanovenia § 10 ods. 3 Zákona č. 553/2003 Z.z. pri určovaní osobných príplatkov zamestnancov (nevyhotovený písomný návrh príslušného vedúceho zamestnanca),
- neaktualizovaný Poriadok odmeňovania MS VPS účinný dňom 1. júla 2005 (najmä pri prechode na menu EURO),
- nedodržanie ustanovenia § 6 ods. 1 Zákona č. 553/2003 Z.z. (v rozhodnutí o plate sa nenachádza údaj o počte započítaných rokov praxe zamestnanca pre overiteľnosť správneho zaradenia do príslušnej platovej triedy a platového stupňa),
- vo viacerých spisoch sa nenachádzajú aktualizované rozhodnutia o plate podľa prílohy č. 1 k Nariadeniu vlády č. 578/2009 Z.z., ktorým boli zvyšované platové tarify účinné od 1. januára 2010 (č. 598, 610, 579, 657, 415, 540, 629, 649),
- v spise č. 662 v rozhodnutí o plate zo dňa 1. apríla 2010 sú určené finančné čiastky tarifného platu a osobného príplatku prečiarknuté a prepísané perom, bez uvedenia dôvodu opravy, dátumu a podpisu oprávnenej osoby,
- nedodržanie ustanovenia § 5 ods. 1 a 5 Zákona č. 553/2003 Z.z. nesprávnym zaradením do predpísanej platovej triedy podľa Katalógu pracovných činností, časť 01 Spoločné pracovné činnosti, v zmysle Nariadenia vlády č. 341/2004 Z.z. v spise č. 624,
- nedodržanie ustanovenia § 5 ods. 9 Zákona č. 553/2003 Z.z. (zaradenie mzdovej účtovníčky do 9. platovej triedy),
- nedodržanie ustanovenia § 45 ods. 1 Zákonníka práce (skúšobná doba), v spise č. 624, taktiež sa v spise nenachádza pracovná náplň, ktorá má tvoriť nedeliteľnú súčasť pracovnej zmluvy,
- nesprávne uvedené odkazy na ustanovenia § 8, § 12 a § 42 Zákonníka práce v pracovnej zmluve (spis č. 624).

Ďalej bolo pri výkone kontroly zistené, že v spise č. 628 sa nachádza pracovná náplň zo dňa 16. októbra 2007, ktorá nebola k 1. januáru 2010 aktualizovaná. Jej znenie nie je

v súlade s organizačnou štruktúrou platnou v roku 2010. Zabezpečovanie agendy evidencie investičného majetku a odpisov je v predmetnej organizačnej štruktúre uvedené duplicitne i pri spise č. 624. Nakoľko ani v jednom spise nie je doložená aktuálna pracovná náplň, nie je možné posúdiť, ktorý zo zamestnancov túto činnosť v skutočnosti vykonával.

Vzhľadom na skutočnosti zistené podrobnou kontrolou pracovnej zmluvy (č. 624) a rozhodnutí o plate (napr. v spisoch č. 624, 628, 619, 439, 396, 302, 282, 490, 463) je možné konštatovať, že takto uzatvorená pracovná zmluva je neplatná a rozhodnutia o plate sú vyhotovené v rozpore s príslušnými ustanoveniami Zákona č. 553/2003 Z.z. a Zákona č. 311/2001 Z.z. v jeho platnom znení.

V kontrolovaných rozhodnutiach o platoch nebolo ani v jednom prípade zistené zvýšenie tarifného platu o platovú kompenzáciu za sťažený výkon práce podľa § 11 ods. 2 Zákona č. 553/2003 Z.z., i keď podľa podkladov k spracovaniu miezd boli kompenzácie pravidelne vyplácané.

Z dôvodu overenia niektorých skutočností nachádzajúcich sa v osobných spisoch zamestnancov bola rozšírená kontrola o preverenie dokladov z roku 2007. Pri tejto kontrole bolo zistené, že ku dňu 8. júla 2007 rozviazala mzdová účtovníčka pracovný pomer dohodou. V spise sa nachádza rozhodnutie o plate, ktorým jej bol s účinnosťou od 1. júla 2007 zvýšený funkčný plat o 1.430,00 Sk (47,50 €). Uvedené konanie považujeme vzhľadom na predchádzajúce zaradenie zamestnankyne do 9. platovej triedy za nehospodárne vynaložené finančné prostriedky.

Dňa 12. júla 2011 bola za účasti odbornej zamestnankyne Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Petržalka zabezpečujúcej personálnu prácu vykonaná kontrola personálneho programového vybavenia a jeho používania. Pri kontrole bolo zistené, že vstupné personálne údaje zadávala do programu mzdová účtovníčka a nie zodpovedná personalistka MP VPS, ktorá má zabezpečovanie a spracovávanie personálnej agendy v náplni práce.

Mzdová agenda zamestnancov MP VPS

Podrobnou kontrolou miezd vyplatených zamestnancom v kontrolovanom období bolo zistené, že mzdy sú vyplácané na základe evidencie dochádzky vyhotovenej mesačne vedúcimi príslušných organizačných útvarov (stredísk) MP VPS.

Na dokladoch evidencie dochádzky sú vyznačené odpracované dni, odpracované nadčasy, čerpanie dovoleniek, návšteva lekára, prípadne práceneschopnosť zamestnancov.

Pri evidencii dochádzky zamestnancov sa nachádzajú vyplnené dovolenkové lístky, potvrdenia o lekárskom ošetrení a tabuľky, v ktorých je uvedený mesačne priznaný osobný príplatok odsúhlasený podpisom riaditeľa MP VPS. Tieto sú však bez dátumu vyhotovenia, niektoré údaje v nich sú dopisované ručne a nie je uvedené meno zhotoviteľa tabuľky.

Ďalej sú priložené zoznamy zamestnancov s určením príplatku za prácu v prašnom a zdravíu škodlivom prostredí a príkazy na nadčasovú prácu v čase výkonu zimnej služby odsúhlasené riaditeľom MP VPS. Výšku príplatku za prácu v prašnom a zdravíu škodlivom prostredí môže zamestnávateľ priznať v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 Zákona č. 553/2003 Z.z. iba na základe rozhodnutia príslušného orgánu verejného zdravotníctva. Takéto rozhodnutie nebolo ku kontrole predložené.

Pri kontrole čerpania dovoleniek bolo zistené, že dovolenkové lístky, na základe ktorých čerpal riaditeľ MP VPS v kontrolovanom období dovolenku, nie sú podpísané starostom mestskej časti Bratislava-Petržalka. V niektorých mesiacoch sú vyhotovené dovolenkové lístky bez podpisu vedúceho zamestnanca povoľujúceho čerpanie dovolenky (február, marec, apríl, máj, september 2010). V mesiaci júl, október, november a december 2010 povolenie čerpania dovolenky podpísala personalistka MP VPS. Uvedeným konaním prišlo k porušeniu článku XV. bod 8. písmeno a) platného Pracovného poriadku mestskej časti Bratislava-Petržalka z 20. decembra 2007, na základe ktorého súhlas k nástupu na dovolenku schvaľuje a dovolenkový lístok riaditeľom miestnych podnikov podpisuje starosta.

Podrobnou kontrolou evidencie dochádzky, na základe ktorej v počítačovom programe spracováva účtovníčka mzdové nároky zamestnancov za príslušné mesiace roku 2010, boli zistené nasledovné nedostatky:

- na výplatných páskach zamestnancov nie sú uvádzané finančné čiastky hodinového priemeru na vyplatenie náhrad (dovolenka, PN),
- nárok na dovolenku je u niektorých zamestnancov uvedený v počte 52, 48, 33, 41 dní, čo je v rozpore s ustanovením § 113 ods. 2 Zákonníka práce,
- niektorí zamestnanci majú uvedenú výmeru dovolenky v mínusovom vyjadrení, napríklad -8 dní, -4 dni,
- čerpanie dovoleniak je na výplatnej páske uvedené nesprávne (č. 463, 448, 658) 0,27 a 0,10 dňa dovolenky nie je možné čerpať,
- v mesiaci august 2010 bol zaplatený všetkým zamestnancom jeden deň sviatku, i keď deň sviatku (29. augusta 2010) bola nedeľa,
- u niektorých zamestnancov je na výplatnej páske nesprávne uvedený počet odpracovaných dní, napr. v mesiaci marec, jún a august 2010 (napr. č. 5112, 430, 490, 606), čím bola neoprávnene vyplatená vyššia mzda,
- na výplatných páskach viacerých zamestnancov (napr. č. 292 a 658) v položke osobitný príplatok boli uvedené rôzne finančné čiastky (napr. 66 € a 30 €) bez zdôvodnenia vyplatenia príplatku,
- v mesiaci december 2010 boli vyplatené zamestnancom odmeny, ktoré sú na výplatných páskach uvedené v nesprávnej položke (prémie). Na vyplatenie týchto finančných čiastok nebol v kontrolovaných dokladoch priložený žiadny pokyn alebo súhlas vedúcich zamestnancov a riaditeľa organizácie (nedodržanie § 20 ods. 2 Zákona č. 553/2003 Z.z.),
- príplatok za sťažené prostredie priznávaný a vyplácaný zamestnancom mesačne je na výplatných páskach uvádzaný v nesprávnej položke (ostatné príplatky), i keď na výplatných páskach je uvedená aj položka príplatok za sťažené prostredie,
- vo viacerých prípadoch bolo zistené nedodržanie Prílohy č. 1 k nariadeniu vlády č. 578/2009 Z.z. účinnej od 1. januára 2010 o zvýšení základnej stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme,
- porušenie ustanovenia § 76 ods. 6 Zákonníka práce nepriznaním nároku na odchodné pri prvom odchode do starobného dôchodku (č. 652).

Porovnaním počtu odpracovaných dní v jednotlivých mesiacoch kontrolovaného obdobia bolo zistené, že počet pracovných dní uvedených v podkladoch evidencie dochádzky, na základe ktorej spracovala mzdová účtovníčka mzdové nároky zamestnancov, nesúhlasil s počtom pracovných dní uvedených na výplatných páskach zamestnancov (v mesiaci február, jún, august, september 2010). Na základe tejto skutočnosti mali zamestnanci zvýšené mzdy o neodpracované dni.

Porovnaním údajov uvedených na výplatných páskach a údajov uvedených v zostave odvodov miezd za príslušné mesiace kontrolovaného obdobia na osobné účty zamestnancov bolo zistené, že tieto nie sú totožné. Vo viacerých prípadoch údaje na výplatnej páske boli nižšie ako mzda poukázaná na osobný účet (napr. 448, 612, 581, 660) alebo opačne, na výplatnej páske bola uvedená vyššia mzda ako odvod na účet (napr. 448, 612).

Pri výkone kontroly bolo zistené, že mzdová účtovníčka vo svojom počítačovom programe spracovávala a zadávala do programu personálnej práce údaje týkajúce sa zamestnancov MP VPS, i keď by túto agendu mala zabezpečovať zamestnankyňa, ktorá má vykonávanie personálnej agendy v náplni práce. Súčasne mzdová účtovníčka zadávala do programu všetky údaje týkajúce sa spracovania miezd zamestnancov za príslušné mesiace kontrolovaného obdobia a poukazovala mzdy na osobné účty zamestnancov MP VPS.

Na základe zistených skutočností konštatujeme, že spracovanie mzdovej agendy iba mzdovou účtovníčkou nebolo pri takomto spôsobe práce iným zodpovedným zamestnancom overené a kontrolované. V mesiacoch marec a jún 2010 mzdová účtovníčka zvýšila počet pracovných dní pri spracovaní svojich mzdových nárokov, čím mzda za uvedené mesiace nebola správne vypočítaná, a tým bola zvýšená o neodpracované dni. Takéto konanie bolo zistené vo viacerých prípadoch (č. 430, 606, 302).

Dňa 2. augusta 2011 bola za účasti odbornej zamestnankyne, ktorá zabezpečuje mzdovú agendu Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Petržalka vykonaná kontrola programového vybavenia a používania mzdového programu pri spracovaní mzdových nárokov zamestnancov MP VPS a správnosti výpočtu mesačnej mzdy. Kontrola bola uskutočnená výberovým spôsobom v mesiacoch január, február, marec, november a december 2010 u 15 zamestnancov (635, 508, 652, 231, 448, 463, 490, 586,624, 635, 302, 4112, 581, 508, 12010), pričom bolo zistené, že mzdy v jednotlivých mesiacoch neboli správne spracované. V prípade čerpania dovolenky alebo preplácania štátneho sviatku nebola správne určená náhrada mzdy. Z 15 kontrolovaných výpočtov v 13 prípadoch vyrátané mzdy boli nižšie ako bol prepočítaný nárok zamestnancov pri kontrole.

Na základe nesprávne zadaných údajov pre spracovanie mzdových nárokov zamestnancov boli na ich osobné účty poukazované mzdy v nesprávnych finančných čiastkach.

Všetky zostavy vyhotovené mzdovou účtovníčkou, na základe ktorých boli zaúčtované mzdy v príslušnom kalendárnom mesiaci roka 2010, sú bez dátumu vyhotovenia, nie je na nich podpis zamestnanca, ktorý zostavy vyhotovil a chýba tiež podpis riaditeľa organizácie. Uvedeným konaním prišlo k porušeniu ustanovenia § 10 ods. 1 – náležitosti účtovných dokladov Zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v jeho platnom znení.

Záver:

Pri vykonanej kontrole v Miestnom podniku verejnoprospešných služieb Petržalka v mzdovej oblasti bolo zistené najmä porušenie viacerých ustanovení Zákona č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Zákona č. 311/2001 Z.z. (Zákonník práce), § 10 Zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, Nariadenia vlády č. 578/2009 Z.z. o zvýšení základnej stupnice platových taríf, porušenie článku XV. bod 8. písmeno a) platného Pracovného poriadku mestskej časti Bratislava-Petržalka.

Na základe zistených skutočností je možné konštatovať, že mzdová agenda bola v kontrolovanom období spracovávaná nesprávne, nedôsledne, neúplne, neprofesionálne, neprehľadne, nekontrolovateľne a vo viacerých prípadoch nekorektne voči zamestnancom MP VPS. Za nedostatky zistené pri výkone kontroly za rok 2010, uvedené v protokole a jeho závere, je zodpovedný bývalý riaditeľ Miestneho podniku verejnoprospešných služieb Petržalka a jednotliví zamestnanci v rozsahu zastávanej pracovnej funkcie.

Z vykonanej kontroly bol vyhotovený protokol, ktorého prerokovanie sa uskutočnilo dňa 19. augusta 2011. V zmysle záverov z prerokovania protokolu prijal riaditeľ MP VPS sedem opatrení na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri výkone kontroly. Jedným z opatrení je okamžité zrušenie pracovného pomeru so zamestnankyňou zodpovednou za spracovanie miezd a následné riešenie nesprávne vyplatených finančných prostriedkov v škodovej komisii organizácie.